

максимальний термін ув'язнення може скласти 15 років, а штраф – 10 млн. доларів [1, с. 30].

З викладеного матеріалу стає зрозуміло, що політика іноземних держав у сфері захисту авторських прав є доволі ефективною, це пояснюється введенням у дію певних законодавчих інновацій, які ґрунтуються на збільшенні санкцій майнового характеру і запровадженні такої міри покарання як громадський осуд. Крім того, можна помітити певні прорахунки в реалізації національної програми захисту авторських прав у мережі Інтернет, внаслідок відсутності нормативно-правових актів, які б стосувалися виключно даного питання.

Отже, при розробці національної програми захисту авторських прав у мережі Інтернет доцільно було б скористатися загальновідомими і перевіреними на практиці міжнародними методами боротьби з піратством, при цьому врахувавши психологію і менталітет українського населення.

Література

1. Вилинов А. А. Краткий обзор практики регулирования отношений, связанных с незаконным использованием объектов авторского и смежных прав в сети Интернет, в странах ЕС, США и России / А. А. Вилинов // Культура: управление, экономика, право. – 2011. – № 1. – С. 27-31.

2. Захарова М. Защита индустрии культуры в цифровую эпоху: Французский опыт / М. Захарова, М. Семина // Частный корреспондент. – 5 мая 2012 года. [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://www.chaskor.ru/article/zashchita_industrii_kultury_v_tsifrovuyu_epoh_27967.

3. Кетрарь А. А. Правові проблеми захисту авторських та суміжних прав від піратства в мережі Інтернет / А. А. Кетрарь // Часопис цивілістики. – 2013. – Вип. 14. – С. 141-145.

УДК 347.78 (043)

Омельченко Г. В., асистент,
Дробович Т. М., студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПІРАТСТВО ЯК ВИД ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

Порушення авторського права – дії, спрямовані на протиправне використання об'єктів права інтелектуальної власності, що належать іншим особам, умісно вчинені особою, яка розуміє протизаконний характер цих дій, з метою отримання матеріальної вигоди.

Термін піратство був вперше використаний у 1603 році, пізніше у 1879 році англійським поетом Лордом Альфредом Теннісоном у

передмові до його поеми «Історія кохання», де Лорд Теннісон скаржився на розповсюджені випадки незаконного використання окремих фрагментів його твору. Приблизно в той самий час цей термін знайшов своє закріплення в офіційних документах.

Поширеною є думка, що піратство у сфері авторського права і суміжних прав завдає шкоди не тільки авторам, виконавцям, компаніям аудіо-, відео- чи комп'ютерної індустрії. Але його тіньова природа спричинює втрати економіки загалом, а висока рентабельність приваблює всіх, хто прагне ним займатися і приховувати свої доходи. Відсутність винагороди авторам, виконавцям стає перешкодою розвитку культури в країні, створенню нових фільмів, комп'ютерних програм, написання пісень тощо.

Закон України «Про авторське право і суміжні права» дає наступне визначення даного терміну: «піратство – це опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм і програм організацій мовлення» [2].

Загалом, піратство у сфері авторського права і суміжних прав можна розглядати у вузькому та широкому розумінні. У вузькому – це законодавче визначення піратства: незаконне виробництво та введення в обіг саме контрафактних примірників творів, фонограм, відеограм, програм мовлення. Статті Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення, насправді передбачають відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав – це незаконне розповсюдження творів, виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення, привласнення авторства на об'єкт права інтелектуальної власності, а також незаконне відтворення, тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації. При цьому лише останнє з перелічених порушень відповідно до Закону є піратством.

Піратство у сфері авторського права і суміжних прав у широкому розумінні – це порушення прав шляхом використання творів або об'єктів суміжних прав без дозволу суб'єктів цих прав, при цьому основна мета такого використання – отримання прибутку [3].

Причиною піратства є надзвичайно низька матеріальна складова в собівартості ліцензійної продукції. Сучасні технології зробили копіювання інформації дуже простою та дешевою справою. Раніше легальні виробники мали природний захист у вигляді технологічної переваги та ефекту масштабу. Щодо вартості масової продукції, що є об'єктом прав інтелектуальної власності, то в розвинутих країнах вона визначається високою платоспроможністю попиту.

Піратство у галузі інтелектуальної власності особливо поширене у

країнах з невисоким прибутком на душу населення. Основною причиною широкого розповсюдження піратства у таких країнах є неплатоспроможність населення цих країн адже ціни на піратські продукти є у десятки разів нижчими аніж ціни які встановлюють правовласники. Окрім цього піратство може сприяти забезпеченню доступу широких верств населення до інформації, поширення якої обмежене правовласниками із певної причини.

Уряд України усвідомлює важливість інтелектуальної власності у розвитку економіки та ринку праці країни. В контексті підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом також логічним є створення правового режиму охорони та захисту, схожого з прийнятим у країнах-членах Європейського Союзу. Отже, інвестор будь-якої країни Європейського Союзу розпочинаючи діяльність в Україні зможе бути впевненим, що його інвестиції в об'єкти права інтелектуальної власності будуть захищені належним чином.

Серед наших законодавчих розробок є: законопроект щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет, який дозволить суттєво вплинути на піратство в Інтернеті та припинити переважну більшість фактів незаконного використання об'єктів авторського права і суміжних прав в українському сегменті мережі Інтернет, а також законопроект про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав, спрямований на приведення діяльності українських організацій колективного управління у відповідність до європейських принципів та забезпечення прозорості їх діяльності в Україні.

Порівняно з Європейським законодавством, Україні ще є що удосконалювати і над чим працювати, але, аналізуючи сучасне законодавство, можна сказати, що вже є зробленими перші кроки до прогресу і, якщо даний процес не зупиняти, то є можливість мінімізувати випадки піратства в Україні.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
3. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект / Р. Б. Шишка. – Х.: Еспада, 2012. – 368 с.